

TELEGRAFUL ROMAN

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrație tipografie arhdecescans Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expediție de inserții Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Corespondențe sănătoase a se adresa la:

Redacție „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulele nepublicați nu se impozăză.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu literă garmonă — și timbru de 30 cr. pentru
șe-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 6 Februarie.

Scirea cea mai importantă ce o avem din părțile de dincolo de Laita este, că banul Croației Masurani a demisionat. Se presupune că următorul lui va fi contele Peiacevici sau ministrul pentru Croația, Bedekovici.

Rezultatul votării din parlamentul „muților,” cum numi oare cine delegațiunile intrunite (unde ori ce desbatere este interdusă), a facut impreună rea în Budapesta. Reflecții din diarele din capitala Ungariei este destul de eloquent ca să dovedească că respingerea clădirii unei casarme în Seghedin a întepat aducere în ambiția maghiară, ce se credea atotputernică în Austro-Ungaria. Cu toate aceste P. Ll. pe lângă supărare simte și bucurie, căci în toată sesiunea delegațiunilor din anul acesta nici încercarea cea mai mică nu s-a făcut a transforma delegațiunile într-un parlament central imperial.

Ministerul din Cislaitania ar fi pănat întratăță „reconstruit,” că a mai intrat într-ensul un „neutral” (Conrad) și unul din dreapta (Kriegsau). Reconstrucția însă pare a nu se fi terminat de tot.

Un deputat austriac face în „D. Ztg” socoteală căi ministră a avut Austria, fără de Ungaria, dela 1848 încoacă și astăzi, că de toți au fost pănat acum 85 și apoi întrebă: nu este aceasta un semn de ajuns că ce este constituționalismul în floarea lui cea mai mare? La aceste adaugă deputatul austriac următoarea contemplație: „Ce de schimbări, ce de contraste nătrebuit deja pănat acum să vadă în Austria generația actuală! Zunfurii restrințoare și libertatea industriei, sisteme prohbitiv și comert liber, majorat și divisibilitatea fundului, dormitare patriarhală în politică și apoi aproape nemăsurată libertate. Centralismul, federalismul, pluralismul și dualismul au trecut deja preste capetele noastre și și rul clătinărilor încă nu este la capăt. — Pănat acum încă nu a afirmat nimenie că într-o asemenea casă va locui cineva sigur.”

Raporturile dintre Austro-Ungaria și Italia nu sunt tocmai bune. Nici oficioasele nu mai ascund, că există oare care reacțează între puterile aceste măcar că desmințirile și infrumusețările încordării încă nu lipsesc. Fapta că garnisoanele din Tirolul de meadă-đi se sporesc până la „efectivul normal de pace” dar și aceasta înmulțit nu se mai ascunde. Drept motiv se dice, că sunt agitații „irredente” „Diritti” asigură că din partea „irredentei” să năiba nimenea nici o grige. Guvernul este destul de tare ca să impedece ori ce act agresiv al „irredentei” și nu vede pentru ce ar trebui să se strice raporturile amicabile dintre vecinătatele puterile.

Italia lucră din toate puterile în peninsula balcanică. Ea mijloacește între Muntenegru și Poarta în ceață pentru Plava și Gusinie — sau, dice

un corespondent de unei foi vieneze, Italia caută să căștige teren pentru influența sa la Albanezii „cu scop de a-i îndulcea la aşteptare până când teritoriile promise de congres Muntegrului vor putea rămâne eărăși Portii.” Italia caută să paralezeze cu orice preț nisunilele Austro-Ungariei spre Salonic, prin mediul Albaniei.

Parlamentul italian s-a deschis în 5/17 Februarie. Discursul de tron recomandă pe lângă toata îngrijirea ce trebuie parlamentul să o iaibă pentru armată, modernizare și cruceare. Frase stereotipate în toate discursurile de tron despre raporturi amicabile între puteri nu lipsesc nici din discursul acesta. Sustinerea păcii este o dorință vie și un viu interes al Italiei.

Principale Bulgariei, mergând la Peterburg a esmis din Rusciuc o proclamație, cătră „iubitorii popor” prin care declară, că Bulgaria dătorește libertatea ei Rusiei, și din nou merge la ţarul ca să multămăcescă pentru binefacerile Rusiei.

Din comitatele Severinului și Carașului.

Defraudările cele mari ce le au comis în aceste două comitate funcționarii comitatului cunoscute au devenit acum substratul unei discutări detailate în „Magyarország”. Autorul articulului, I. Asboth, desfășură genul stăriilor din acel comitat. Reasumă, din acel articul, faptele următoare:

Deja în anul 1875 când cu bancrotarea cassei de păstrare Lugos-Carranzeșiană s-au pierdut influențele stricăcioase ale funcționarismului dominator. La cassa de păstrare s-au aflat dela comitele suprem de atunci Ivacicovicu cambi în sumă de 3000 fl. ear dela Ioan Pausz în sumă de 18.725 fl., și cu toate că cambiale erau scăzute totuși ele nu s-au protestat. Cambiale lui Pausz au remas pănat adăi neplătit; Pausz a negat primirea valoarei în bani după cambi. Despre administrația cassei din comitatul Carașului ne lămurește în deajuns un raport subsemnat congregației comitatense din primăvara anului 1877. În acest raport se dice între altele: Notariul primar Ioan Pausz i s-a asignat în 1873 800 fl. pentru ca să poată executa măsuri de scutire contra colerei, dar să că despre suma primă să ia socoteala la urmă. Socoteala despre această sumă cu toate urgențele repetate nu s'a făcut nici pănat în anul 1877, ba nici pănat adăi. Numitul notar primar a imprumutat cu învoirea vicecomitelui la sfîrșitul anului 1874 din cassa comitatului hârtii de stat în valoare de 3000 fl. cu condiția că le va restituîn în puține dîle. Aceste hârtii nu s-au mai restituit cassei, dar valoarea lor s-a asigurat infabulându-se pe bunul sociului lui Pausz. Necuvință însemnate au comis Pausz la incassarea datoriei pentru munca publică, din care a patru parte se presta la propunerea lui în bani gata. El a fost cauza diverselor conflicte cu unele comune, în deosebi cu comuna

Dalboșet. Se scie că urmarea conflictului cu această comună a fost condamnarea a 80 locuitorilor la pedepse de libertate mai lungi sau mai scurte.

La licuidația fondului granităi militare s-a asignat fără nici un motiv funcționarilor diverse sume de bani fără să se fi dat vre o socoteală despre ei nici pănat adăi. S-au incassat la această licuidație când cu schimbarea obligațiunilor ce s-au aflat, sume diverse, fără de a se face vre o socoteală despre denșele nici pănat adăi. Chiria pentru casă comitatului trebuie să se plătească pe fie care an la fondul granităresc 2600 fl.; această sumă s-a incassat dela popor, dar nu s'a transpus cassei de doi ani începând. Pentru rănitii turcescii Pausz introducește o colectă, dar despre rezultatul acestei colecte nu a dat socoteală nici pănat adăi.

Scriitorul articulului ne spune mai departe că Pausz a primit dela un neguțător din Caransebeș sumă de 500 fl. și s'a obligat că va mijlochi să se steagă competențele de vama ale orașului. Pausz a ținut bani, cu toate că nu a putut mijlochi mesura aceasta cum a promis. Pausz a înduplat pe o firmă interesată să-l traseze un scris de provisiorie pe suma de 2500 fl., pre lângă indatorirea de a mijlochi dela guvern sistarea interdictului de exportare a șinelor pe timpul resboiului rusesc-turcesc. După constatarea comisiunii esmuse sumele defraudate se urcă la 19,588 fl. 15 cr. Din comitatul Carașului a sosit la autorul articulului din „Magyarország” o telegramă care dice că congregația comitatului este ordinară ce s'a întunit în 15 Februarie în afacerea defraudărilor pretorului Pascu contra vice-comitelui Constantin Ghica și contra tuturor funcționarilor centrali și cerează să se contabilizeze suspendarea din oficiu. S-a făcut propunere să se tramite ministerului o reprezentanță, care să-l roage să ia la răspundere și pe comitele suprem. Numitul pretor Pascu sta încă de mult în prepusul că a comis defraudări și numai la stârniștile repetate s-au ordinat cercetarea contra lui. Deja acum s'a constatat că el a defraudat o sumă mai mare de 19,000 fl. v. a.

Francia și Italia.

D. Louis Peyramont, faimosul corespondent francez, care avusese astăzi omnia cu principalele Goričkoff și întrevedere de atâtă însemnatate, a publicat dilele acestei un articol în „Soleil”, în care vorbind despre calatoria moștenitorului de coroană germană la Roma, discută planurile următoare de acesta și ca consecință raporturile dintre Franța și Italia.

Principalele de coroană germană — dice Peyramont — a plecat la Italia căteva dîle după eșirea la iveauă a nouului proiect de lege militar german, și după ce discutase asupra acestuia cu principalele Bismarck, care anume pentru acest scop venise din Varzin la Berlin. Acest fapt a fost destul, ca presa europeană să se agiteze din nou

și ca să se ridice din toate părțile afirmația, că principalele Frideric Wilhelm, a le căruia relaționi de prietenie cu regale Umbert sunt cunoscute, este însărcinat să căștige Italia pentru alianța austro-germană, pentru încheierea acelei lige de pace a Europei de mijloc, care este destinată să ocupe locul alianței celor trei imperați, și a cărei avantajele ni s-au cântat deja de o mulțime de diare germane și austriace.

Presupunerea, că moștenitorul de coroană german ar urmări acest scop, nu se pare fără temeu. Dimpotrivă suntem îndreptătiți a crede, că principalele Bismarck după ce și-a batut joc de Italia, jertfiind-o la congressul de Berlin fără cruceare Austro-Ungariei ar încheia acum bucuros din nou alianță cu această putere, pentru ca să completeze cu ajutorul ei măsurile de atac împotriva Franciei.

Așa cumva Italia de șaptele cancelarului german, când acesta îi va pune în perspectivă redobândirea Nizei și Savoiei? O întrebare foarte grea este aceasta, a cărei rezolvare și într-un felu și într'altru are apropape aceași soarte.

Nu mai este pentru nimănii un secret, că regale Umbert nu hrănește pentru Franța acea simpatie vie, pe care o avea tatăl seu Victor Emanuel, dar că dimpotrivă are mare iubire pentru Germania. Dar de ceeaiază parte sunt patrioții Italiani, caru voiesc să slujească politica germană în societatea viitorului lumii latine; acești patrioți, cum credem, sunt destul de numeroși și de puternici, ca să contrabalanseze în casă de trebuință simțimile personale ale suveranului lor.

Italia este astăzi din nou cheamată prin puterea împregăturilor, să joace în politica timpului nostru unul din rolurile cele mai importante. Acest rol Italia nu și l poate îndeplini decât în sensul intereselor latine și trebuie să vada bine, că favorizând o nouă sdrucinare a Franței prin Germania, poate să aibă un căstig momentan, dar că se va prăvăli în peisă fără nici o sperare de mântuire. Noi apărăm cu săngere nostru nu numai propria noastră integritate, dar și integritatea Spaniei și Italiei. Îndată ce ar căde Franța, aceași soarte ar ajunge într-un viitor apropiat și pe celealte două state latine.

Trebue se recunoasem în orice casă, că Italianii au unele motive să se plângă de felul și chipul în care am înțeles noi pănat acum solidaritatea și buna înțelegere între statele latine. Căteva pedește nu le am pus bunăoară pe teritoriul african unde învărașirea lor de departe de a ne pagubi nu poate decât activa interese noastre comune. De ce să nu acordăm apoi Italiei lor ce i se cuvine în Egipt unde poartăriunea italiano-ă este tot atât de considerabilă ca și cea franceză și unde sprințul ei ne ar aduce mult bine, când Anglia s'ar incerca cum va să escăduă din această țară toate influențele străine și să nu rămână de căl ale ei? De ce am avé să ne temem de Italia în Tripoli și de Spania în Maroco? Africa este destul de mare, ca să se poată desfășura în

va face recrutări pentru armata de linie. Această dispoziție nu împedează înrolările voluntare.

În acest period de decese ani locuitorii din Dobrogea vor forma numai un corp de ostură teritorială (călărași și dorobanți) destinată pentru serviciul din intru al acestei provincii.

În timpurile normale, locuitorii ce vor face parte din aceste trupe nu vor putea fi întrebuințați în serviciu decât o săptămână pe lună, și în cadrul timp și vor fi plătiți și hrăniți după legea privitoare la armata teritorială.

Această ostură nu va putea fi întrebuințată afară din Dobrogea decât în timp de resbel.

Art. 68. Locuitorii din Dobrogea de religiune musulmană vor forma campanii și escadroane separate. În uniformele lor, care se vor plăti de stat, se vor păstra fusul și turbanul.

Locuitorii târmași ai Donărei și Mărei-Negre vor fi chemați de preferență la serviciul flotilei destinață a ilesene comunicării trebuințelor administrative și militare din Dobrogea.

Principiul serviciului separat al locuitorilor musulmani va fi menținut și la flotila.

Cap. VIII.

Dispoziții generale.

Art. 69. Colorile Dobrogei sunt colorile României.

Art. 70. Marca Dobrogei în general și a județului Tulcea în deosebit este un scut portând doilea delini cu trupul ridicat.

Marca județului Constanța este scutul portând o gală română.

Art. 71. Nici un jurământ nu se poate impune cuivii decât, conform religiei sale, potrivit art. 240 și 241 din procedura civilă.

Art. 72. Nici un lege, nici un reglement de administrație generală, județiană sau comună nu poate fi îndatoratoare de căt după ce se publică în chipul hotărîrii de lege.

Cap. IX.

Dispoziții transitorii.

Art. 73. Un termen de un an de la promulgarea acestei legi se acordă locuitorilor rurali din Dobrogea, cari în timpul resboilului au emigrat din Dobrogea, spre a reveni la căminile lor.

Acei ce nu se vor folosi de acest termen și perioada de drept asupra posesiunii pământurilor rurale ce au avut înaintea resboilului.

Art. 74. Vînătorile de pământuri facute de asemenei emigrați sunt nule și fără valoare. Nu intră în această restricție proprietățile menționate la art. 11 din această lege.

Inaintarea legalizării oricărui ce transacționează, tribunalul va audă pe administrația domeniilor. Aceasta pentru a nu se atinge drepturile statului.

Art. 75. O lege specială va organiza serviciul scriitorilor (notarilor) de prin comunitățile rurale, până ca aceste comunități să devină mijloace materială și intelectuală spre a putea înseși ele organiza și retribuă acest serviciu în mod indesfășurat.

Art. 76. O lege va organiza serviciul moscheelor și învecinămentul religios al populației musulmane.

Art. 77. Ostirea teritorială nu se va institui în Dobrogea decât după promulgarea unei legi pentru regulararea proprietății rurale.

Art. 78. Legea pentru introducerea imobilului foniar și a dării pentru poduri și podole se va aplica dela 1 Ianuarie 1881. Pentru anul 1880, în cadrul acestor imposiții, se va percepe darea pe venite, după un regulament ce se va deveni de ministrul de finanțe.

Art. 79. În cel mai scurt timp se va face o lege privitoare la desecarea mlașinelor și la plantăriile de păduri.

Art. 80. Din diu punerei în vigoare a unei legi de fată, sunt abrogate toate decretelor, regulamentele sau alte acte contrare cu cele așezate de ea.

Urmărea semnăturile d-lor miniștri.

Varietăți.

* (Denumiri). Dl Ioan Curtă, paroch greco-oriental este denumit ca

capelan campestru de a II clasă în rezervă.

* (Decorație). Dl Stefan Borgan, căpitan la regimentul de infanterie Nr. 50 fu decorat cu „cruce a pentru merite militare”.

* (Balul românesc din Viena) după „Deutsche Zeitung” va fi unul dintre cele mai frumoase baluri vieneze din sezonul acesta. Directorul musicii de curte Eduard Strauss, care în persoană va dirige muzica, a dedicat comitetului acestui bal o nouă polca-francăză: „Fleur roumaine”. Ordinile de danț pentru dame sunt din atelierul Luksch și efectuate cu foarte mult gust.

* (Bal). În 26 Februarie st. n. a. c. se va ține în S-Sebeș „Balul român” în sala la „Leul de aur”. Începutul la 8 ore sau la 9. Intrarea pentru familie 2 fl. v. a., și pentru o persoană 1 fl. v. a. Comitetul.

* (Scoala Română). Subsemnată redacție aduce la cunoștință că, public ceterior, că președintele „Scoala Română” va începe să reapară, și până la finele anului c. se vor publica toate numerile aproape, astfel că, on. prenumeranți nu vor avea din cauza acestei nici o scădere. Cauza întârzierii de până acum este că Dl Nicolae Fekete-Negrut din Gherla, care se legase a înființa aici în Năsăud o filială a tipografiei „Georgiu Lazar” din Gherla, în urma urmelor ne-a lăsat pe jos, despre ce înseă mai mult în numerul 1 al foii. Acum „Scoala Română” se va tipări în Bistriță; cu toate acestea prenumerăriile binevoiască a se trimite la Redacția „Scoalei române” în Nassod (Transilvania).

* (Comisia statistică). A comitatului Sibiu s'a întrunit în 16 Februarie n. și sub presidiumul vicecomitetului Señor și-a încheiat a-gendele.

* (Imperăteasa Eugenia în țara Zulușilor). Diariul „Gaulois” publică o programă călătorie, pe care are să o întreprindă în luna viitoare, Imperăreasa Eugenia în țara Zulușilor. Imperăteasa însoțită de junele marchis de Bassano se va imbarca la 14 Martie pe vasul The German al companiei Union Steam Ship. La cap este însoțit generalul Wood de a însoții pe Imperăteasa în menocrociile Itoyozy, Ladi Wood și căteva doamne engleze, văduvele oficierilor căduți asemenea în țara Zulușilor vor lua parte la această expediție.

* (Kossuth contra emigrării). Un locuitor din Szente, cu numele Stefan Barta, care avea de cunoscute a emigrat în America, întrărând în cadrul Kossuth de sfat în această primăvara, a primit respunsul: „Numai emigrări din Ungaria, că nimică potuță ungurească!”

* (Botezul unui Mahomedan). În 9 Februarie s'a botezat în Zvornik un gendarm de religia moahamedană, în legea gr. or. după ce se lepăda de 3 ori de „Necuratul” și lăpușea de 3 ori. Preotul bosniac gr. or. după încheierea tainei botezului numă pe Mohamedanul creștinizat „George”.

* (Sinucidere pentru 50 cr.). În Jibrec, o comună din cercul Pecivărad un bieț de teren așind că are să fie execuat pentru o dare restantă de 50 cr. mai anteriu după ce în mână a injurat și batjocorit președintul și pandur să împușcat.

* (Spesele resboiului din 1870 contra Germaniei). Ministerul de externe francez a constatat în mod definitiv ce a costat pe Franța resboiul declarat Germaniei de Napoleon III. în anul 1870. Spesele ordinare pentru armată, nesocotindu-se bugetul normal militar al aceluiși an, s-au urcat la 1 miliardă 315 milioane. Despăgubirea de resboi dată Germaniei în capital și interes, a fost

miliardă 315 milioane. Întreținerea trupelor germane pe teritoriul francez a provocat o cheltuială de 340 milioane. Despăgubirile departamentele și comunelor isbite de menocrociile resboiului reprezentă o sumă de 486 milioane. Perderei în contribuționi pe timpul resboiului și lipsa de venituri ce le aduce statul în Alsacia și Lorena, capitalisând pe cele din urmă cu patru percente, se adaugă la 2 miliarde 420 milioane, restaurarea materialului de resboi la 2 miliarde 144 milioane. În sfârșit pensiunile militare și alte venite perdeute prin anexarea canalurilor fac la o altă 1.314.000.000 franci. Suma totală 14.456.000.000 franci. Diversele imprumuturi contractate pentru platirea acestor cheltuieli teribile au sporit sarcina cainetelor anuale cu 631.800.000 franci. În sumă rotundă resboiul dela 1870 a costat pe Franța cinci-sprezece miliardi în bani gata și îi au sporit sarcinile cu 632 milioane pe an. În toate cifrele acestei insă nu sunt socotite perderile industrialilor și comercianților și în general a tuturor muncitorilor, perderi care sunt foarte însemnante, dar nu se pot calcula.

* (Foc). În luna trecută au fost nimerite de foc: moara gimnaziului gr. cat. din Blaj, care a adus o chirie anuală de 5000 fl., și moara lui Nicolau Rusan. Ambele a fost asigurate cu 18 mil. fl. v. a.

* (Strămutarea unui sat). Comuna Bél-Zerin din comitatul Aradului, care până acum numă 96 case, fiind de mai multe ori, cu deosebire înseă în Decembrie trecut inundat de Crișul alb de numai 8 case remasă întregi, s'a sfătuat a părăsi locul sătesc de până aci și a primit unanim invitația baronului Simon și a se așeza pe moșia lui din Vadász. Cauza se află spre aprobare la ministrul respectiv.

* (Mare falsificare de monede). De către luni s'au importat o mare mulțime de bani false nu numai că a fost foarte bine lucrative, dar aveau și împărtășirea a unor monede ce se afluau de mult în circulație. După lungi urmări și cercetări s'a dovedit că la Barcelona există o mare fabrică de monede false, înseă nu se poate pune mâna pe autorii, de către ce sunt implicați și membri influenți ai poliției capitalei Cataloniei.

Multămită publică.

Pentru participarea pl. t. preoții, a pl. t. domini și doamne, la durerea și jalea mea și la petrecerea remăștilor pământesci la eternul repaus a lăsat jubitul meu soț, pe care neindură moarte l-a rapid atât de

prințul și grănicer, esprim tuturor din

țară și din departără adâncă mea mulțămită. Sibiu 7 Februarie 1880.

Anastasia Toma.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Petersburg, 17 Februarie n. În palatul de earnă așa a avut loc o expoziție. Familia imperială e nevătămată. Mina se află sub odoia de pașă (guardă), care este sub sala de prânz. 35 guardiști sunt răniți, dintre care cinci sunt deja morți. În padisul salei de prânz s'a făcut o spătarie de o lărgime de 10 urme. Familia imperială în urma unei întârzieri accidentale nu se întârziește încă la masă.

Crisa agricolă în Europa și concurența americană.
(Din „Convorbiri literare”)

Producția agricolă mai în toată Europa și mai ales comerțul cu cete-

ralele pe piețele europene suferă de un timp încoace de o criză, care se deosebesc atât prin durată, cât și prin intensitatea ei. În celealte state europene guvernele și societăți particulare au făcut de mult acum cercetări cele mai serioase pentru a cunoaște și cauza care aduce această stare de lucruri și pentru a putea găsi un remediu atât de trebuit. Numai noi nu s'a făcut nimic și nici nu este speranță că se va face ceva. Menocrociile este că cestimile politice, care ne agită de atât de mult, nu mai permit guvernatorilor noștri să se ocupe într-un mod serios de interese reale ale noastre, fie că de mari; și nu vorbesc aici numai de cestimile agricole, ci de toate afacerile interne ale țării. Astfel suferim rău, fără a ne gândi cum se poate întări, și din rău mergem spre mai rău.

Să revenim însă la cestimile care ne preocupa. Cauza primordială ale relei situații agricole, care bântuie adă Europa, sunt în strinsă legătură cu progresele efectuate în America după încrearea resboiului civil.

Construcția unei a mai multor mii de kilometri de căi ferate prin vasele câmpii ale provinciilor despre resără din Statele-Unite; întrebuințarea excesivă a mașinilor agricole de tot felul și mai ales a plugului cu aburi, a mașinilor de secerat și de trecător, a dat culturii cerealelor în America, în cei din urmă cinci-sprezece ani, o mare impulsione. Înă de pe atunci cantitatea destul de însemnată de cereale americane fură aduse pe piețele engleze, fără a face încă cerealelor indigne și europene vre-o concurență simțitoare, ofertele nefinind încă mari decât cererile. De vreo se an de dile însă situația s'a schimbat cu totul. Producția și exportația cerealelor americane au luat de odată un avânt cu totul neacceptat și superat pentru agricultori europei. Cerealele americane începând cu face a produselor europene o concurență inversată, care se traduse prin o scădere însemnată și statonată a prețurilor.

Anglia, Franția și Germania au fost țările unde consecințele urcării exportației americane au fost mai întâi și mai mult simțite, pentru că în acele țări agricultura este cea mai intensivă, adică cea mai costisitoare. Mai târziu însă din cauza unei căderi și mai mari a prețurilor precum și din cauza producției celorlalte state, unde cultura este mai extensivă, precum Ungaria și România, ele au trebuit să suferă de această stare de lucruri și mai mult.

Crisa devenise astfel generală și crescu din în din. Cunoasem mijloacele propuse și chiar executate în parte de guvernul german pentru protejarea agriculturii naționale. În Franță și Italia mulți proprietari agricoltori cerură asemenea măsuri. Anglia singură face o excepție frumoasă și lucru ciudat: pe cănd aiurea se exprimă pretutindeni temeri că această perturbăriune va merge crescând, Englezii din contră, oamenii mai practici și mai bine inspirați, sunt de părere că am ajuns la sfârșitul crizei și că în curând se va restabili ecuilibriul perdut.

D-nul Shaw-Lefebre, membru al parlamentului englez și unul din liderii partidului liberal a publicat nu de mult o brosură asupra acestei cestimi; această brosura conține un sir de observații scrupuloase și juste care merită a fi cunoscute și la noi.

D. Shaw-Lefebre constată mai întâi un lucru: că cu începere dela anul 1849 începe producția grăului a tot scădit în Anglia, pe cănd consumația precum și numărul populației a tot crescut, și că prin urmare și importația grăului a trebuit să crească.

Următorul tablou specifică această mișcare:

Anii,	Populația Produc. anuală. (in quartieri) ¹⁾	Import. anuală (in quartieri) ²⁾
1849—50	27,666,000	14,763,000
1855—60	28,688,000	13,812,000
1861—66	29,760,000	13,052,000
1867—72	31,370,000	12,343,000
1873—78	33,102,000	10,089,000
	13,050,000	

Acstea cifre ne arată că în interval de 30 ani producția cerealelor a scăzut în Anglia aproape cu $\frac{1}{2}$, și că importația s'a întrebat, pe când populația a crescut cu $\frac{1}{3}$. Prețurile au variat în genere în cei șapte ani de la 1849—68 în sens invers cantităților aduse pe piață. De la anul 1873 vedem însă două fenomene în aparență cu totul contrare: Recoltele rele se succed și cu toate acestea prețurile scad. Deficitul de mijloc anual al recoltei este de 15% și cu toate acestea prețul de mijloc scade de la 55 schillings,³⁾ 5 deniers quarterul precum fusese în perioadă trecută la 49 sch. 7 Den.

Acest rezultat trebuie examinat din două puncturi de vedere, din punctul de vedere al consumatorului și din acela al producătorului. Prețul de mijloc al grâului fiind în perioadă trecută la 1873—78 cu 6 sch. mai este quartierul decât în cei 6 ani precedenți consumatorii au făcut la o sumă de 23 m. de quartieri (la atât se săi consumația în Anglia) o economie de aproape 7 m. L. pe an (174 m. franci). Dar nu este numai atât: dacă prețul ar fi crescut în sensul invers cantității produse precum s'a întâmplat în perioadă trecută la 1849—68, quartierul sărăcău să fie la 62 sch. 6 den. în loc de 49, 6 d. adică o diferență de 13 sch., ceea ce însemnează pentru consumatorii sărcina anuală ce se poate evalua la 15 m. L. (375 M. fr.). Este dar evident, că acest preț este la grâul sărăcău și că acesta este un lucru care nu îndeplinește condiția că ar trebui să fie mai scăzut decât prețul de mijloc al grâului a fost prea avantajos comunității în general și d. Shaw-Lefebre nu se îndoiesc că acesta este una din cauzele care au permis claselor muncitoare să treacă prin această criză fără nici o suferință.

Să cercetăm acum care a fost efectul tot al acestor două fenomene, pentru producători. Prețul de 49 sch. 6 dn. în loc de 55 sch. 5 den. equivalăză cu un venit de 7 L. 9 sch. pe agru,⁴⁾ adică cu 2 L. 8 sch. 6 den. mai puțin decât în perioadă trecută la 1853—1872. Din aceste cifre vedem destul de clar ce pierderi însemnante au trebuit să suferă producătorii englezi. Tamisul cultivat se poate socoti în regatul unit la 3,300,000 de acri aproape, și calculând, numai 2 L de acri, pierderile agricultorilor se suîră la cifra de 6,600,000 L (165 M. L. pe an și pentru sase ani la 39,6 M. L (990 M. fr.). Negrești dar că situația proprietarilor și a arădenilor, care trag venitul lor principal din cultura cerealelor, este prea sfidnică astăzi și se poate prevede o adverătă catastrofă dacă această situație ar urma tot așa.

Care sunt însă cauzele care au provocat o asemenea contradicție în legile economice ale prețurilor, înțeală o serie de recolte rele în loc să aducă după sine o suire a prețurilor, a produs din contră o scădere astăzi de simțitoare. Înainte însă de a responde la această întrebare d. Shaw-Lefebre crede necesar a studia puțin situația comercială și industrială a Statelor-Unite. Numai după ce ne vom da bine sămăd de revoluția economică produsă în America de la 1873 incoace putem cunoaște și cauzele care

¹⁾ Quartier=290 Litre. 1 kila munte-nească=6,79 Hect=2 $\frac{1}{2}$ quartier.

²⁾ L=20 Shilling. 1 Shilling=12 Pence sau Deniers.

³⁾ Acre=40, 49 Arc. 1 Arc=100 metri patrati. 1 Pog.=50, 11 arc.

Redactor respundător: Nicolau Cristea.

au produs această criză și poate că vom găsi atunci și remediu dorit. Am însă mai sus că în perioadă trecută la 1849—73 producția industrială lăsată în Statele-Unite un mare avant, care era însă în mare parte numai fictiv. Sistemul protecționist al acestor terii, construcția unei prea multor linii de căi ferate în provinciile despre Răsărit, libertatea puțin prudentă cu care congresul distribuise milioane și milioane de acri de pămînt concesionarilor acestor linii, împrumuturile și mai imprudente ale capitaliștilor din Anglia, Franția și Germania, fură cauzele principale ale acestei producții excesive. În mai puțin pe 4 ani 17,000 mil.⁴⁾ de căi ferate construite și având drept rezultat o dezvoltare extraordinară a industriei ferului și a minerilor de cărbuni americane precum și importația tot crescândă a șinelor din Anglia.

Consecințele acestei excesiuni cu total artificiale a drumurilor de fer și a industriilor corespondente care au făcut precum n'aveam alt exemplu în cei din urmă 30 ani și de care America a avut a suferi mai mult decât ori ce altă țară.

⁴⁾ Mil=1760 Yards=1609 Metri.

Lista Nr. 6 a contribuitorilor încurză la comitetul subsemnat în folosul inundărilor.*)

Transportul totalului din Lista Nr. 5 publicată în Nr. 14 a.c. al "Telegrafului român". . . fl. 1426.89 D. B. D'amane an trimis din Viena două colecte (a) una facută între oficerii români de acolo prin părintele Sava Popoviciu cu produsul de fl. 30. (b) a doua dela următorii domini din Viena: d-nă C. Pop 3 fl., I. Pop 1 fl., S. Ciurcu 2 fl., 50 cr., Savoii 2 fl.; mai departe dela următorii dd. studenți români de acolo: Pascu 2 fl., Sotir 2 fl., G. Popp 2 fl., un stipendist 5 fl., C. P. 1 fl., V. Voines 2 fl., Pantiu 1 fl., E. C. Drăgușan 1 fl., Filipescu Brăescu 3 fl., Mihalecu 2 fl., D. Danescu 1 fl., Făgărașan 1 fl., Marginean 1 fl., Halita 1 fl., Albină 1 fl., Moldovan 1 fl., C. Sulț 1 fl., Voilean 1 fl., B. Damean 1 fl., Procopian 1 Caparescu 1 fl., I. Demean 1 fl., Pruncul 2 fl., Alaciu 1 fl., Onciul 1 fl., un anonim 50 cr., în total fl. 46.— Totalul cu diua de astăzi . . . fl. 1496,89

Sibiu, 16 Februarie n. 1880.

Comitetul central pentru ajutorarea inundărilor.

* Cărțile sumelor trimise la acest comitet vor urma să publică în diariile de aci "Telegraful Român" și "Observatorul". La cerere însă suntem să vor fi date și separat.

Bursa de Viena și Pesta

din 17 Februarie 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	101.85	101.90
I emisiune oblige, cu stat delu drumul de fer oriental ung.	—	80.—
II emisiune oblige, cu stat delu drumul de fer oriental ung.	92.75	93.—
III emisiune oblige, cu stat delu drumul de fer oriental ung.	81.80	81.75
Imprumutul drumurilor de fer	118.—	117.50
Obligaționiung. de rescumpărare pământului	89.50	89.75
Obligaționiung. cu clausulă de sortire	—	87.—
Obligaționiurbană temesiane	88.—	88.—
Obligaționiurb. temes., cu clausulă de sortire	—	—
Obligaționiurbană transilvane	88.—	88.—
Obligaționiurbană croato-slavonice	—	90.—
Obligaționiung. de rescumpărare pământului	91.—	—
Datorie de stat austriacă în harti	71.40	71.35
Datorie de stat în argint	72.15	72.10
Renta de stat austriacă	85.—	85.—
Sorși de stat delu 1860	129.75	130.—
Aejumi de bancă austro-ung.	843.—	807.—
Aejumi de bancă de credit ung.	305.20	277.50
Aejumi de credit austr.	279.85	305.25
Sorși ungurești cu premii	—	—
Argint	—	—
Galben	5.53	5.48
Napoleon	9.84	9.35
100 mărci nemțesci	57.65	57.65
London (pe poliță de trei lumi)	117.—	116.90

Economic.

Făgăraș, 18 Februarie n. Președintele Grăduș, 9.53—10; grădu sacerd. fl. 7.50—8; vesceră fl. 5.50—5.70; ord. 4.50—4.60; ovăs fl. 2.80—3; cenușă fl. 4.50—4.60; măluș fl. —; sămânță de cînepe fl. 9—10.—; mazare fl. —; linte fl. —; fasole fl. 6—6.50; crumpeană fl. 1.60—2; pro 100 chilo: Slăinăț fl. 64—78; său fl. —; său de luminăriș fl. 38—; unsorare fl. 60—; cînepe fl. 36—40; sămânță din fl. —; —; spumă fl. —; fân fl. 2—2.60; spirt pro grad 55—60 cr.; pro chilo carne de vita 40 cr. carne de viță 40 cr.; carne de porc 45 cr.; carne de miel (un miel întreg) fl. 2.80—4; ouă 5 de 10 cr. Tergic de așu bine ceroat. Timpul e mai călduros.

Budapest, 14 Februarie n. Să în rîndul treceut ne-am exprimat temerea, că nu ne vom mai scăpa odată de din anul acesta și de aprimera ei pogonă. Impreguriările timpului însă s-au schimbat repede, și prenum eram de fără nădejde, că vom scăpa curând de frigul, aprimera și gerul colosal al ernei, aşa ne bucurăm acumă vîndend, că din îndî în se lipdește vremea, căldura crește și cănd un timpul noros nu mai nimige, cî plouă frumos și căldură. În săptămâna trecută temperatura fu foarte moale și a răscăpat la +5° R. Daică va umbra tipul tot așa și în săptămâna viitoare, avem cea mai bună nădejde, că și ghiata de perii, carea deși cu deosebire de Dunăre și 2—3 metri de grosă, totuși va începe timpurii destul de se rupe, va crește apa și cu densă navigație, prin care singură vom mai pute înăntări în comerț și așa esti din amoroșia stricăcioasă și deprimătoare a ernei. Ce ne îmbucură mai mult însă este starea de tot bună a sămănătorilor, despre carei părtărea și înțelepția noastră sunt de tot favorabil. Cu deosebire aceasta împreguriare a și pricinuie înlesnirea tuturor articolilor din tără, despre care notăm în special următoarele:

Grădu la 50,000 m. m. a trecut cu fl. 10.60; și săcără la 4000 m. m. cu fl. 10.30—10.55; și orzul la 2000 m. m. cu fl. 7.90; ovăsul la 2000 m. m. cu fl. 7.50; cenușă la 2000 m. m. cu fl. 7.55; făină a trecut de astădată mai bine. Păstăioasele n'au avut de loc căntare; lănilor au trecut cu fl. 2.20—2.50 per chilogram.

Poreci nu s'au suiat în preț. În tără s'au afiat 50,130, între cari au fost din Ungaria de jos 2880, din România 220 și din Ardeal 60 capete; unsorarea de porc s'ă vîndut cu fl. 57.50 fără vas, eară cu vas cu tot cu fl. 60—62.5; slăinăță fl. 49—50; său cu fl. 45—46; spirtul în gros cu fl. 33.75, en detail cu fl. 33.75.

Peile au trecut cu am slab și adesea de bou cu fl. 120—122; cele de vacă cu fl. 112—115; per 102 drâbe; cele de cal cu fl. 10.50—11.50 părechia. Alte soiuri de pei n'au fost căutate de loc.

Estras din foaia oficială „Budapest-Kölnöny.”

Licității: în 6 Martie și 6 Aprilie imob. soției lui Andrei Tămăs în Teuș (judec. cere. Aiud); în 23 Martie și 13 Aprilie imob. lui Michael Schmid și Sofia Flügler în Dobârca; în 8 Martie și 8 Aprilie imob. lui Michael Schuller în Amnaș (trib. Sibiu); în 23 Februarie și 24 Martie imob. lui Ioan Tema în Archiu (judec. cere. Teaca); în 12 Martie imob. lui Alexandru Maghiar în Mirăstea; în 23 Martie și 12 Mai imob. lui Dionisie Osvat în Szt. Hámroság (trib. M. Oșorheiu); în 23 Februarie și 23 Martie imob. lui Andrei Băyer în Velj (judec. cere. Sânmarină); în 8 Martie și 8 Aprilie imob. Ilie Miklos și Niarosova (judec. cere. Huedin); în 1 Martie și 1 Aprilie imob. lui Frățila Precup în Bungard (trib. Sibiu); în 10 Martie și 10 Aprilie imob. lui Ioan Nicolas și soția (judec. cere. Aiud).

Nr. 3. 2—3

CONCURS.

Pentru vacanța parohie de a III clasă Cosna protopresbiteratul Bistriței, conform ven. decisiuni consiliare dto 23 Ianuarie a. c. Nr. 178 prin aceasta se publică concurs cu terminul 1 Martie a. c. c. v.

Emoulamentele imprenute cu a cest post sunt următoarele:

1. În banii gata 300 fl.
2. Folosirea duor livelei în mărimile de 8 jucare.
3. Tascelia stolare îndatinat.

Concurenții au și trimit concursele instruite în sensul "Statutului organic" și al dispozitivilor sinodale și congresuale până la terminul indicat la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Borgo-Joseni 28 Ianuarie 1880. În confelegere cu comitetul parochial.

Ioan Buzdug m. p., adm. prot.

Nr. 179 1879. 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroh la parochia gr. or. de clasa a III din Coruenei, protopresbiterul Solnoiul I în urma părintescii rezoluționi consistoriale dto 27 Noemvrie 1879 Nr. 3263 prin aceasta se deschide concurs cu terminul până în 29 Februarie 1880.

Emoulamentele imprenute cu a cest post sunt statorie prin comisiunea ambulantă la anul 1872, lăngă care s'a deobligat comitetul și sindicul parochial local a mai suplini restul și prin urmare a și statorie până la o sumă de 310 fl. computându-se aici toate veniturile stolare anuale.

Doritorii de a ocupa acest post au și adresa concursele lor bine instruite, la oficiul protopresbiteral al tractului Solnoi I în Dej, dovedind că sunt clerici absolviți, că au depus esamenul de calificare și că posedă calificarea prescrisă în "Statutul organic".

Cornueni în 20 Ianuarie 1880.

Ioan Bodea m. p., protopresb., notarul.

Ad. nr. 7. 1880. 2—3

CONCURS.

Pentru reintregirea vacantei parohiei de clasa a III din comuna Căpâlna protopresbiteratul Sebeșului se scrie pe baza ordinului Preaveneratului consistoriu archidiocesan dto 13 Noemvrie 1879 Nr. 3050 B. concurs cu terminul până la 29 Februarie 1880 st. v.

Emoulamentele parochiei sunt:

1. Dela 115 familii căte o ferdelă cucuruz în grăunțe, căte o veadră (ferie) de must; acestea după măsurile vechi, și căte o di de lucru.

2. Lemne din pădurea comunie pentru ars în casă.

3. Venitul stolar regulat aşa: de o îngropăciune până la 7 ani căte 1 fl. 50 cr. de aci în sus căte 3 fl. de una; la cununie căte 3 fl. 70 cr.; dela boțeziul pruncilor, sănătreia apei și rugăciunea de 40 de gile 70 cr. v. a.; la umbrelor cu s. cruce în ajunul boțezului 50 cr. de fiecare casă; venitul dela altariu și 10 fl. v. a. pe an pentru sănătirea apei și alte rugăciuni, îndatinat a se cetă la se bătători; toate veniturile până aci însirate calculate dau o sumă aproape de 400 fl. v. a.

Cei ce doresc a se aplica în această parohie sunt avisați și înainta suplicile lor oficiului protopresbiteral gr. or. în Sebes înzestrare cu toate documentele prescrise de "Statutul organic" și regulamentul congresual din 1878 până la prenotatul termin.

Căpâlna în 8 Ianuarie 1880.

Comitetul parochial în confelegere cu protopresbiteral.